TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK

243

KATONAI FŐÜGYÉSZSÉG
B.XVIII. 00023/1985.

Szigoruan titkos! + sz. pld.
Különösen fontos!

MINŐSÍTÉSI ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A minősítés alapját képező (illetőleg ezt a következő:
Államtitok ... minősítési ... pontja.
Szolgálati titok ... (nincs)
szolgálati titokká ... pont.
Érvényességi idő: 2015. 12. hó 31. nap.
Indoklás: ...

VÁDIRAT

a kémkedés büntette miatt Belovai István volt alez. ellen inditott bünügyben.

Az MNVK 2. Csoportfőnökség állományába tartozott és 1985. julius 10-től őrizetben, julius 12-től pedig előzetes letartóztatásban levő

B e l o v a i István volt alez.

/: Csanádápáca, 1938. január 3., anyja: Zlehovszki Erzsébet, szem.sz: 1 38010 3 0236., Budapest, Csángó u. 22. szám alatti lakos, büntetlen előéletü :/

v á d l o t t

1962-től teljesitett szolgálatot az MNVK 2. Csoportfőnökségen.

A szolgálati helyén az USA, angol, olasz és NATO vonalon volt irányitszt. Időközben a ZRÍNYI hadműveleti tanfolyamát is elvégezte, mely idő alatt angol és olasz nyelvből felsőfoku nyelvvizsgát tett.

A vádlottat 1982. szeptemberében a Magyar Népköztársaság Londoni Nagykövetségére nevezték ki katonai attasé-helyettesnek. Munkakörébe tartozott:

- A londoni katonai felderitő rezidentura foglalkoztatása,
- információ forrásként alkalmas személyek tanulmányozása és beszervezése,
- hadászati és hadműveleti kérdésekben felderités és jelentés,
- rejtjelzési feladatok ellátása,
- a külföldi diplomatákkal protokolláris találkozások lebonyolitása.

ÁBTL -3.1.9. V-165079/3 /230

A katonai attasé távollétében vádlott annak jogkörében járt el. Beosztásánál fogva hozzáfért a követség katonai hivatal irodái zárt körletének páncélszekrényében tárolt összes szigoruan titkos minősitésü anyagokhoz. Igy a rezidentura által foglalkoztatott és tanulmányozott személyek névsorához, a rejtjelzett táviratokhoz, illetőleg az ezek készitéséhez és megfejtéséhez szükséges adó- és vevőkönyvhöz, gammatömbhöz, a rezidentura által megszerzett anyagokhoz.

A vádlott beosztásából adódóan gyakran vett részt különböző követségek fogadásain, a katonai attasék, attasé-helyettesek által rendezett vacsorákon. Ilyen esetekben a nyugati és harmadik világbeli diplomaták előtt hangot adott szovjetellenes nézeteinek.

1983. és 1984. évben több alkalommal vett részt Tom Haase, az USA londoni katonai attasé-helyettesének lakásán tartott fogadásokon. Ezeken - a szokástól eltérően - vádlotton kivül szocialista országbeli diplomata nem volt jelen.

1984. junius 21-én tartott fogadáson Tom Haasen kivül csak Steve Nemeth néven bemutatkozó, magyarul jól beszélő amerikai állampolgár volt jelen. Steve Nemeth ekkor közölte, hogy ő a CIA tisztje. A vádlottat - szovjetellenes nézeteinek ismeretében - együttműködésre szólitotta fel. Felajánlotta, hogy amennyiben a CIA számára készségére vállalkozik anyagi ellenszolgáltatást biztositanak és későbbi időpontban családjával együtt az USA-ba szöktetik.

A vádlott a következő napokban az ajánlatot mérlegelte. Arra az elhatározásra jutott, hogy a CIA-val való együttműködés megegyezik régebben kialakult, de környezete előtt eltitkolt szocializmus és szovjetellenes politikai nézeteivel. Ezért, valamint a megigért anyagiak és az USA-ba település reményében ugy döntött, hogy vállalja a készségtevékenység végzését.

1984. junius 29-én az NSZK katonai attasé lakásán megtartott vacsorán közölte Tom Haasevel, hogy Nemeth ajánlatát elfogadja.

A megbeszélésnek megfelelően 1985. julius 5-én délelőtt vádlott megjelent Tom Haase lakásán, ahol jelen volt Steve Nemeth és szintén a CIA alkalmazásában álló William Howard /Bill/, USA követségi titkár. A vádlott ekkor egyértelműen

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

közölte velük, hogy a CIA-vel az együttműködést vállalja. Részletes meghallgatása során ismertette a londoni HM és HM rezidentura hivatásos állományu tagjait, a HM rezidentura által foglalkoztatott magyar állampolgárságu "megnyert" személyeket, az általa ismert ügynökeit, az MNVK 2. Csoportfőnökség szervezeti felépitését, a londoni követség rejtjelző tevékenységét.

Névszerint tájékoztatást adott a "megnyert személyekről", igy arról, hogy:

Fodor László kulturális attasé, fedőneve "Felvégi". Feladata a kapcsolati körében katonai , katonapolitikai információk szerzése.

Aczél Endre ujságiró, fedőneve "Acsadi". Feladata kapcsolataitól politikai, katonapolitikai információk szerzése.

Borsós György MALÉV képviselő, fedőneve "Bodnai". Feladata a heathrowi repülőtér operativ és katonai szemontu felderitése, valamint a katonai hirszerzés "K" postaanyagainak továbbitása, melyeket a MALÉV-gép főpilótájának kell átadni.

Nagy Kornél, a magyar kereskedelmi kirendeltség vezetőjének helyettese, fedőneve "Elkán". Feladata gazdasági és katonai információk gyüjtése.

Csendes, a kereskedelmi kirendeltség beosztottja, fedőneve "Csetényi". Feladata gazdasági információk szerzése.

Steve Nemeth megmutatott egy könyvet, amelyben betürendben a követség dolgozóinak névsora volt feltüntetve. Kérésére védlett megnevezte a HM, illetve a HM állományába tartozó tiszteket és róluk részletes jellemzést adott.

Elmondta, hogy a HM iroda tagjai:

Esztergomi ezds. katonai attasé, fedőneve "Loy". Feladata kapcsolatépités és információszerzés diplomatáktól és más személyektől.
Saját magáról: Esztergomi ezds. helyettese, fedőneve "Bulcsu". Feladata ugyanaz, mint parancsnoké.

Tiszai Gyula őrgy. a katonai attasé hivatali titkára. Fedőneve "Teddy". Mivel nincs diplomáciai mentessége, csak nyiltan végezhető feladatokat lát el.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

246

Feleségeikről, Esztergominé a saját anyagaitat gépeli, Belovainé rejtjelző, Tiszainé pénzügyekkel foglalkozik.

A követségen dolgozó BM állományunak:

Hegedüs Gábor, fedőneve "Balda". A bemutatott könyvben szerepelt, de már visszarendelésre került. Helyette Zentai Zoltán fedőneve "Balda" vezeti a BM rezidenturát.

Szabados László, "Balda" helyettese. BM tiszt, vele egy felajánlkozó személy kapcsán konkrétan együttműködött.

A BM és BM rezidentura együttműködéséről elmondotta, hogy az jó, minden fontos kérdésben együttműködnek, de több BM-est nem tud megnevezni, mert a kapcsolattartás Esztergomi ezds. feladata.

A könyvből megnevezte még:

Blahó Béla biztonsági tisztet, akinek feladata a követség biztonsági rendszerének működtetése, a biztonság fenntartása és kapcsolattartás angliában élő, Magyarországgal szimpatizáló magyarokkal.

Braun Gyula diplomatát valamilyen nőügye miatt hamarosan hazarendelik.

Csapó István, a követség rádiósa, a nagykövet rejtjelzője.

A BM rezidentura külföldi kapcsolatairól elmondotta:

- tanulmányozás alatt áll Kadry Outhman alez., az egyiptomi katonai attasé egyik helyettese, akiről összefoglaló jelentést terjesztett fel a Központnak. Megkapta tőle az egyébként nyílt minősítésű, az angol szárazföldi erők hadiakadémiájának kiképzési programja című anyagot.

- Figueiro ezds., a brazil fegyverkirendeltség vezetője, akiről haditechnikai ismertetőket és prospektusokat kapott.

- a venezuelai katonai attasé-helyettes, valamint Christian Trull őrgy., az NSZK katonai attasé-helyettese tanulmányozását abban az időben kezdték meg.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA